

Prædiken - 11.s.e.trin -

"Ved at stoppe andre i kasser, nægter vi dem deres egen betydning"

"Vores ordbog står i flammer"

Disse to citater er at finde i en lille udgivelse af den tyrkiske forfatter Elif Shafak. Hun skriver egentlig romaner, men hun udgav så i 2020 også et lille essay med titlen: Hvordan undgå at blive skør i en tid med opsplittning (division).

Det er farisæerens udtalelse i Jesu lignelse, som fik mig til at tænke på hendes lille essay. Farisæeren, stiller sig selvtilfreds frem i templet, rakker ned på toldereren, som også er i rummet, og fremhæver sine egne dyder. Han siger:

"Gud, jeg takker dig, fordi jeg ikke er som andre mennesker, røvere, uretfærdige, ægteskabsbrydere, eller som toldereren dér. Jeg faster to gange om ugen og jeg giver tiende af hele min indtægt"

Et er farisæerens mangel på selvkritik, det at han stiller sig frem og gøre sig selv til bedste, men værre er, at han peger fingre af andre og siger: "Jeg er heldigvis ikke som den og den".

Inden jeg nu så selv begynder at pege fingre af farisæeren, så er det bedre at gå tilbage til Elif Shafaks betragtninger.

Elif Shafak har jo ret, når hun siger, at ved at stoppe andre i kasser, nægter vi dem deres egen betydning. Man kan også med et bibelsk formulering sige, at vi glemmer betydningen af, at hver enkelt menneske er skabt i Guds billede. At være skabt i Guds billede indebærer, at du aldrig må gøre dig et fastlåst billede af din næste.

Hvem er du, at du fordomsfuld dømmes din næste!

Her kan der så være grund til også at dvæle ved Shafaks anden formulering, en måske umiddelbart gådefuld poetisk formulering, når hun skriver:

"Vores ordbog står i flammer".

Det viser sig ikke mindst på de sociale medier. Vi `liker´ let, trykker hånd og hjerte i opslag f.eks. på Facebook. Og vi skriver hurtigt løs, lader i det hele taget nemt følelserne rulle. Sproget, vi bruger, blusser nemt op, og står i flammer.

På de sociale medier fældes dommene hurtigt og udtrykkene kan være meget voldsomme og insinuerende. Had og vrede kommer let til udtryk. Ofte kunne man ønske, at man skulle have skrevet det i et brev i stedet og haft muligheden for at besinde sig og vende om på vej til postkassen. Eller at man lige havde talt til ti, inden man sendte et opslag afsted.

Men nej, sproget står i flammer.

Lidenskab og passion er godt, men måske vi – inden, vi sender noget afsted – lige skulle stoppe op og huske tolderens ord, ja hans bøn: Gud, vær mig synder nådig! I den bøn, i de ord er der både en anledning til selvbesindelse og trøst at hente.

Gud

tak fordi du vender verden på hovedet.

Når vi tænker stort om os selv,

klæder du os af.

Og når vi føler, at vi ingenting kan,

vækker du modet i os,

så vi styrket går ud af dit hus.

Hjælp os til ikke at pukke på de andre!

Hjælp os til at se friheden i, at hvad vi er,

er vi af din nåde,

du som er fra evighed til evighed. Amen